

UPPSALA
UNIVERSITET

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

DELRAPPORT 1

Kartläggning av fristående universitets-
och högskolekurser i ämnet mäns våld
mot kvinnor

Förord

Utbildning i mäns våld mot kvinnor är viktigt för att yrkesverksamma ska upptäcka utsatthet för våld och kunna ge ett bra bemötande, det betonades redan i regeringens proposition Kvinnofrid (1997/98:55).

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) har med denna kartläggning inlett en utbildningsinventering i Sverige gällande mäns våld mot kvinnor. Sedan år 2004, då Höskoleverket presenterade sitt regeringsuppdrag om genusperspektiv och mäns våld mot kvinnor i relevanta utbildningar, har antalet fristående kurser i ämnet ökat markant på landets universitet och högskolor. NCK kommer under 2009 att undersöka hur detta har påverkat relevanta grundutbildningar. Även myndigheters utbildningsinsatser kommer att kartläggas inom ramen för undersökningen av utbildningsläget.

Datansamlingen och sammanställningen är utförd av Frida Nilsson, utbildare. Rapporten är skriven av Lina Ploug, utbildare.

Uppsala februari 2009

Gun Heimer
Professor

Annika Björck
Enhetschef

Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK
Uppsala universitet
Akademiska sjukhuset
751 85 Uppsala
www.nck.uu.se
NCK-rapport 2009:3
Tredje tryckningen
Grafisk form: Matador Kommunikation
Tryck: DanagårdLitho, 2011

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	5
Inledning	7
Bakgrund.....	7
Resultat	9
Översikt.....	9
Kunskapsområdet.....	14
Grundläggande kurser.....	14
Kurser som behandlar yrkespraktik.....	15
Kurser med specifik inriktning.....	16
Sammanfattning	18
Referenser	19
Bilagor	20
Sammanställning av kartläggningens kurser.....	20
Exempel på ytterligare kurser med betydande inslag om mäns våld mot kvinnor.....	37

Inledning

Utbildningsenheten vid Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) har genomfört en kartläggning av fristående universitets- och högskolekurser i mäns våld mot kvinnor. Syftet var att undersöka vilka fristående kurser i mäns våld mot kvinnor som erbjöds vid landets universitet och högskolor, samt att göra en översikt av hur kurserna beskrev kunskapsområdet mäns våld mot kvinnor utifrån kursernas innehåll. I kartläggningen används en definition av mäns våld mot kvinnor som ansluter sig till FN:s definition.¹

En sökning efter kurser i mäns våld mot kvinnor genomfördes under februari 2008 på www.studera.nu. Kontakter togs med kursansvariga på universitet och högskolor för att få tillgång till kursplaner. Vissa avgränsningar gjordes. Endast kurser som erbjöds av universitet och högskolor vårterminen 2005 till höstterminen 2010, och som gick att söka i www.studera.nu under februari 2008, ingår i kartläggningen. Uppdragsutbildningar ingår inte då de ofta bara ges vid ett tillfälle och inte är öppna för alla att söka. Vidare redovisas endast kurser där mäns våld mot kvinnor är huvudämne. Exempel på ytterligare kurser med betydande inslag om mäns våld mot kvinnor redovisas i Bilaga 2.

Bakgrund

Utbildning i mäns våld mot kvinnor är avgörande för att yrkesverksamma ska upptäcka utsatthet för våld och för att de ska kunna bemöta och ge stöd till våldsutsatta kvinnor och barn på ett adekvat sätt.²

Kvinnovåldskommissionens undersökning åren 1994–1995 visade att mäns våld mot kvinnor behandlades ytterst lite i yrkesutbildningar.³ I regeringens efterföljande proposition Kvinnofrid betonades vikten av att de som arbetar med problematiken har kompetens, kan upptäcka våldet i tid och ge ett bra bemötande. Propositionen framhöll även att olika yrkesgruppers utbildning i mäns våld mot kvinnor inte bara får bygga på valfria moment eller på enskilda lärares engagemang i frågan.⁴

Statens offentliga utredning av Kvinnofridspropositionens myndighetsspecifika och myndighetsgemensamma uppdrag från år 2004 visade att de intentioner som uttalades i Kvinnofridspropositionen långt ifrån har uppfyllts.⁵ I utredningen pek-

¹ FN (1993) Deklarationen om avskaffande av våld mot kvinnor; Björck & Heimer (2004) Rikskvinnocentrumets utbildningsverksamhet 1994–2004.

² Björck & Heimer (2004); Hamberger (2007); Stenson & Heimer (2008); Reeves & Sully (2007).

³ SOU 1995:60 Kvinnofrid. Slutbetänkande av Kvinnovåldskommissionen.

⁴ 1997/98:55 Kvinnofrid.

⁵ SOU 2004:21 Slag i luften. En utredning om myndigheter, mansvåld och makt.

ades det också på att mäns våld mot kvinnor inte sågs som ett eget kompetens- och kunskapsområde vilket, enligt utredarna, kan förklara avsaknaden av kompetenskrav vid tjänstetillsättningar.

Samma år presenterade Högskoleverket sitt regeringsuppdrag där de utredde hur frågor om genusperspektiv och mäns våld mot kvinnor behandlades i elva utbildningar.⁶ Undersökningen omfattade social omsorgsutbildningen samt utbildningar som ledde till examen som barnmorska, juris kandidat, läkare, lärare, psykolog, psykoterapeut, sjuksköterska, socionom, tandläkare, teologie kandidat. Högskoleverket kom fram till att många utbildningar visserligen behandlade ämnet mäns våld mot kvinnor men konstaterade också att detta inte innebar att ämnet behandlades mycket eller grundligt. Undersökningen kunde ge exempel på framgångsrik undervisning om våld mot kvinnor, men det stod också klart att det fanns svårigheter. Exempelvis kunde teoretisk förståelse och litteratur saknas och lärarnas kompetens bedömdes vara otillräcklig.

I utredningen betonades vikten av att säkerställa undervisning om mäns våld mot kvinnor. Därför föreslogs bland annat att regeringen skulle överväga att föra in krav på kunskap om mäns våld mot kvinnor i examensordningens skrivningar för de utbildningar som leder till examen som barnmorska, läkare, lärare, psykolog, psykoterapeut, sjuksköterska, socionom, tandläkare samt för social omsorgsutbildning. Ytterligare ett förslag var att regeringen skulle överväga om krav på kunskap om mäns våld mot kvinnor borde ingå i examensordningens formuleringar även gällande de utbildningar som leder till examen som röntgensjuksköterska, sjukgymnast, specialistsjuksköterska och specialpedagog. Något sådant obligatorium om undervisning om mäns våld mot kvinnor finns ännu inte för dessa utbildningar.

I utredningen konstaterades även att lärarnas kompetens är avgörande för hur undervisningen om mäns våld mot kvinnor ska bedrivas och att det finns ett stort behov av att höja lärarnas kompetens. Högskoleverket föreslog slutligen att Rikskvinnocentrum⁷ skulle se över behovet av fortbildning gällande mäns våld mot kvinnor för lärare inom relevanta universitetsutbildningar. Utredningen lämnades utan åtgärd.

⁶ Högskoleverket (2004) Genusperspektiv och mäns våld mot kvinnor. Ett regeringsuppdrag.

⁷ År 2006 ombildades Rikskvinnocentrum till Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK).

Resultat

Nedan följer en sammanställning av de resultat som kartläggningen av fristående kurser i ämnet på Sveriges universitet och högskolor har gett. Den första delen presenterar en översikt av de fristående kurserna. Den andra delen beskriver kunskapsområdet mäns våld mot kvinnor utifrån kursernas innehåll.

Översikt

Den första kursen i mäns våld mot kvinnor gavs år 2001 vid Uppsala universitet av Rikskvinnocentrum i samarbete med Institutionen för kvinnors och barns hälsa.⁸ Uppsala universitet stod även bakom den andra kursen som gavs inom kunskapsområdet. Året var 2003 och kursen gavs vid Institutionen för kulturanthropologi och etnologi. Resterande kurser har funnits från och med år 2005. Se tabell 1.

Tabell 1: Historik

STARTÅR	ANTAL KURSER
2001	1
2002	0
2003	1
2004	0
2005	4
2006	2
2007	5
2008	4

Kartläggningen visar att 17 olika fristående kurser ges runt om i landet med mäns våld mot kvinnor som huvudämne. En av kurserna ges på engelska och två ges som distanskurser.⁹ Karlstad universitet har både en grundkurs och en fortsättningskurs. Se tabell 2.

⁸ År 2006 ombildades Rikskvinnocentrum till Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK).

⁹ Kurs på engelska: Lunds universitet, "Violence, gender and culture – a global survey", 7,5 hp. Distanskurser: Högskolan i Gävle, "Sexualiserat våld, prostitution och trafficking", 7,5 hp och Mittuniversitetet i Sundsvall, "Våld i nära relationer", 7,5 hp.

Tabell 2: Omfattning

UNIVERSITET/ HÖGSKOLA	INSTITUTION, ÄMNE	KURSBENÄMNING	HÖGSKOLEPOÄNG
Göteborgs universitet	Institutionen för socialt arbete	Mäns våld mot kvinnor	15
Högskolan i Gävle	Institutionen för pedagogik, didaktik och psykologi	Mäns våld mot kvinnor	10
Karlstads universitet	Fakulteten för samhälls- och livsvetenskaper, Folkhälsovetenskap	Våld mot kvinnor	7,5
Karlstads universitet	Fakulteten för samhälls- och livsvetenskaper, Folkhälsovetenskap	Våld i nära relationer	7,5
Linköpings universitet	Genusforum, Genusvetenskap	Våld, kön och makt	7,5
Linköpings universitet	Genusforum, Genusvetenskap	Heder, genus och omvärld	7,5
Lunds universitet	Etnologiska institutionen	Våld, genus och kultur	15
Lunds universitet	Etnologiska institutionen	Violence, gender and culture – a global survey	7,5
Mittuniversitetet, Sundsvall	Institutionen för hälsovetenskap, Omvårdnad	Risk för våld	7,5
Mälardalens högskola	Institutionen för samhälls- och beteendevetenskap, Sociologi	Makt, våld och livsvillkor	7,5
Stockholms universitet	Institutionen för socialt arbete	Hedersrelaterat våld, ungdomar och socialt arbete. Ett antirasistiskt och feministiskt perspektiv	7,5
Stockholms universitet	Ekonomisk-historiska institutionen	Kvinnohandel – historiskt, ekonomiskt, politiskt under 200 år	7,5

Tabell 2: Omfattning

UNIVERSITET/ HÖGSKOLA	INSTITUTION, ÄMNE	KURSBENÄMNING	HÖGSKOLEPOÄNG
Uppsala universitet	Institutionen för kulturantropologi och etnologi, Etnologi och Historia	Kön, makt och våld	7,5
Uppsala universitet	Institutionen för kvinnors och barns hälsa, Nationellt centrum för kvinnofrid	Våld mot kvinnor	7,5
Växjö universitet	Institutionen för humaniora, Historia	Kön och våld i nära relationer	15
Högskolan i Gävle	Institutionen för vårdvetenskap och sociologi	Sexualiserat våld, prostitution och trafficking	7,5
Mittuniversitet, Sundsvall	Institutionen för hälsovetenskap, Folkhälsovetenskap	Våld i nära relationer	7,5

Majoriteten av kurserna, 13 stycken, omfattar 7,5 högskolepoäng. Tre kurser omfattar 15 högskolepoäng. Se tabell 3.

Tabell 3: Poäng

HÖGSKOLEPOÄNG	ANTAL KURSER
7,5	13
10	1
15	3

Tio av kurserna kan sägas vara av grundläggande karaktär och ge en bred översikt av kunskapsområdet mäns våld mot kvinnor. Se tabell 4.

Tabell 4: Grundläggande kurser

KURSBENÄMNING	HÖGSKOLEPÖÄNG	UNIVERSITET/HÖGSKOLA/ INSTITUTION
Kön och våld i nära relationer	15	Växjö universitet, Institutionen för humaniora
Kön, makt och våld	7,5	Uppsala universitet, Institutionen för kulturanthropologi och etnologi
Mäns våld mot kvinnor	15	Göteborgs universitet, Institutionen för socialt arbete
Mäns våld mot kvinnor	10	Högskolan i Gävle, Institutionen för pedagogik, didaktik och psykologi
Violence, gender and culture	7,5	Lunds universitet, Etnologiska institutionen
Våld, genus och kultur	15	Lunds universitet, Etnologiska institutionen
Våld mot kvinnor	7,5	Karlstads universitet, Fakulteten för samhälls- och livsvetenskaper
Våld mot kvinnor	7,5	Uppsala universitet, Institutionen för kvinnors och barns hälsa samt Nationellt centrum för kvinnofrid
Våld i nära relationer	7,5	Karlstads universitet, Fakulteten för samhälls- och livsvetenskaper
Våld i nära relationer	7,5	Mittuniversitetet, Sundsvall, Institutionen för hälsovetenskap, Folkhälsovetenskap

Endast några få kurser fokuserar på specifika former av våld, som till exempel våld i hederns namn och trafficking.¹⁰

¹⁰ Se vidare diskussion under "Kurser med specifik inriktning".

Det går en skiljelinje mellan kurser som behandlar yrkespraktik, såsom bemötande, och de som i mindre utsträckning, eller inte alls, tar upp detta i kursplanerna. Några av kurserna riktar sig också till studenter eller professionella inom specifika yrkesgrupper.¹¹

I åtta av kurserna framgår det i kursplanen att de, förutom att de innehåller en teoretisk del, även innehåller praktisk tillämpning som exempelvis bemötande av våldsutsatta kvinnor, riskbedömning, attityder och värderingar. Se tabell 5.

Tabell 5: Kurser som behandlar yrkespraktik

KURSBENÄMNING	HÖGSKOLEPOÄNG	UNIVERSITET/HÖGSKOLA/ INSTITUTION
Hedersrelaterat våld, ungdomar och socialt arbete. Ett antirasistiskt och feministiskt perspektiv.	7,5	Stockholms universitet, Institutionen för socialt arbete
Mäns våld mot kvinnor	15	Göteborgs universitet, Institutionen för socialt arbete
Mäns våld mot kvinnor	10	Högskolan i Gävle, Institutionen för pedagogik, didaktik och psykologi
Risk för våld	7,5	Mittuniversitetet, Sundsvall. Institutionen för hälsovetenskap
Våld mot kvinnor	7,5	Karlstads universitet, Fakulteten för samhälls- och livsvetenskaper
Våld mot kvinnor	7,5	Uppsala universitet, Institutionen för kvinnors och barns hälsa samt Nationellt centrum för kvinnofrid
Våld i nära relationer	7,5	Mittuniversitetet, Sundsvall, Institutionen för hälsovetenskap
Våld i nära relationer	7,5	Karlstads universitet,
Fakulteten för samhälls- och livsvetenskaper	7,5	Mittuniversitetet, Sundsvall, Institutionen för hälsovetenskap, Folkhälsovetenskap

¹¹ Se Bilaga 1 Nivå/Förkunskapskrav.

Kunskapsområdet

Nedan beskrivs kunskapsområdet mäns våld mot kvinnor genom de fristående kursernas innehåll. Var för sig behandlas grundläggande kurser, kurser som behandlar yrkespraktik och kurser med specifik inriktning. Sammanställningen bygger på en genomgång av kursplanerna som främst syftar till att ge en bild av hur kunskapsområdet ser ut som helhet.¹²

Grundläggande kurser

I kursplanerna framgår att alla grundläggande kurser står på en genusteoretisk grund i sin analys av våld mot kvinnor. De behandlar genusteori och anlägger ett genusperspektiv för att exempelvis problematisera och analysera olika former av våld, utsatta kvinnors livssituationer, våldsutövning samt olika indikatorer på ojämlikhet mellan kvinnor och män på strukturell och individuell nivå.¹³

Några kursplaner använder mer allmänna formuleringar såsom att de behandlar "olika förklaringsmodeller till mäns våld mot kvinnor", vilket skulle kunna innebära att både individuella och strukturella förklaringar till våld tas upp. De senaste årens utveckling av intersektionella perspektiv i genusforskningen nämns i mindre grad i kursplanerna, tre stycken tar upp andra maktdimensioner än kön såsom klass, etnicitet och generation.¹⁴ Även mer allmänt hållna formuleringar som "sociala aspekter på våld, kön och makt" och benämningar som "särskilt utsatta/sårbara grupper" skulle kunna innebära att makt behandlas utifrån ett intersektionellt perspektiv.

I två kurser nämns "kulturella aspekter" och "kultur som analytisk kategori" och i en kursplan nämns också att kursen tar upp queerteoretiska frågeställningar kopplade till våld och makt. En kurs behandlar också vilken betydelse olika förklaringsmodeller till våld har för åtgärdsplanering på olika nivåer.

Många av kurserna framstår som ämnesmässigt breda, vilket överensstämmer med att mäns våld mot kvinnor berör många vetenskapliga ämnesområden. Kurserna har dock till en viss del inriktning på det ämnesområde de ges inom, till exempel socialt arbete eller folkhälsovetenskap. Endast tre av de övergripande kurserna nämner ett globalt eller internationellt perspektiv i kursplanen.

Kurserna tar upp förekomsten och omfattningen av mäns våld mot kvinnor. Olika former av våld såsom psykiskt våld, fysiskt våld, hot om våld och mord utgör betydande inslag i kurserna. Även olika former av sexuellt våld behandlas i kurserna: sexuella trakasserier, incest, trafficking, prostitution, våldtäkt och pornografi. Kunskap om hur våldet normaliseras, våldets dynamik och effekter samt reaktioner och tolkningar av våldet ingår också.

¹² I bilaga 1 anges innehållet i respektive kurs.

¹³ Här används begreppet "genus" som i "genusteori" och "genusperspektiv" på ett sätt som innebär att kön och makt problematiseras i förhållande till varandra.

¹⁴ Ett intersektionellt perspektiv innebär att man tar hänsyn till att samhället och individers positioner struktureras och formas av att olika maktrelationer baserade på t ex kön, etnicitet, sexuell läggning, klass och ålder interagerar och formar varandra. Se exempelvis de los Reyes och Mulinari (2005).

Även våld i samkönade parrelationer och våld i hederns namn uppmärksammas liksom våld mot särskilt sårbara grupper, såsom funktionshindrade kvinnor och kvinnor med missbruksproblematik. Barn som upplever våld tas ofta upp i kursplanerna och några kurser sätter även fokus på barn som själva utsätts för våld och sexuella övergrepp.

Många kurser betonar vikten av att utveckla ett kritiskt, självständigt och analytiskt förhållningssätt till olika teoretiska perspektiv och metodfrågor i våldsforskning samt till samhällsdebatten. Det är ofta kurser som lägger vikt vid teorifrågor i kursplanerna som har en ambition att den studerande ska utveckla en förmåga att förhålla sig kritiskt och självständigt till teoribildning och forskning om mäns våld mot kvinnor. Ibland nämns också att denna förmåga ska utvecklas både i tal och i skrift samt att kursdeltagarna själva ska lära sig söka aktuell forskning om mäns våld mot kvinnor.

Kurser som behandlar yrkespraktik

Att upptäcka kvinnor som är våldsutsatta och ibland också att identifiera olika gruppers specifika utsatthet utgör centrala delar i de kurser som behandlar praktisk tillämpning. Någon kurs har som mål att studenterna ska kunna ge förslag på och utveckla adekvata handlingsstrategier och förhållningssätt. I kurserna ingår även kunskap om att bemöta, stödja och stärka kvinnorna och ibland tas även stress-, kris- och traumateori upp.

Flera kurser betonar vikten av att förstå egna förhållningssätt i mötet med våldsutsatta. Någon kurs behandlar även hur bemötande av utsatta kvinnor och barn påverkas av strukturer på organisations- och samhällsnivå.

Kurserna tar upp konsekvenserna av våld för individ och samhälle. Några av kurserna nämner särskilt ett hälsoperspektiv och ett medicinskt perspektiv.

För kurser som tar upp bemötande och omhändertagande av våldsutsatta kvinnor och barn blir det viktigt att också behandla olika myndigheters skyldigheter och ansvar, den rättsliga processen samt samverkan för omhändertagande. En översikt av samhällets insatser för att förhindra våld i nära relationer tas upp och i en kurs ska studenterna tillämpa kunskaper om våld i en plan för ett förändringsarbete i en organisation. En kurs inkluderar även vilken betydelse olika förklaringsmodeller till våld har för åtgärdsplanering på olika nivåer. Teman relaterade till frivilligorganisationer såsom kvinnojoursverksamhet, kvinnors organisering, strategier för hjälp till självhjälp och empowerment betonas i olika grad i kursplanerna.

Ett fåtal kurser tar upp män som misshandlar samt preventiva åtgärder på olika nivåer för män som misshandlar. Några tar upp mansmottagningars arbete.

Några av de kurser som behandlar praktisk tillämpning tar upp medvetenhet om egna värderingar som ett mål i sina kursplaner. Flera kurser tar också upp samhällsvärderingar och en kurs tar specifikt upp att synliggöra motstånd på olika

nivåer i samhället när det gäller preventivt arbete mot våld i nära relationer. Ytterligare kurser problematiserar professionellas attityder, värderingar och förhållningssätt.

Kurser med specifik inriktning

Två av kurserna i kartläggningen är inriktade på prostitution och människohandel för sexuella ändamål, trafficking, och i viss mån annat sexuellt våld.

Tabell 6: Prostitution och trafficking

KURSBENÄMNING	HÖGSKOLEPOÄNG	UNIVERSITET/HÖGSKOLA/ INSTITUTION
Kvinnohandel- historiskt, ekonomiskt och politiskt under 200 år	7,5	Stockholms universitet, Ekonomisk-historiska institutionen
Sexualiserat våld, prostitution och trafficking	7,5	Högskolan i Gävle, Institutionen för vårdvetenskap och sociologi

Dessa båda kurser har mycket gemensamt när det gäller beskrivningen av denna del av kunskapsområdet. Båda kurserna tar upp ett feministiskt perspektiv. Ett globalt och internationellt perspektiv nämns också. Även den sexualpolitiska utvecklingen i Sverige,

FN:s policy samt analyser av olika länders politiska syn på prostitution och människohandel för sexuella ändamål ingår.

Två kurser behandlar särskilt våld i heders namn, varav den ena är inriktad på ungdomar och socialt arbete och den andra behandlar ämnet mer generellt.

Tabell 7: Våld i heders namn

KURSBENÄMNING	HÖGSKOLEPOÄNG	UNIVERSITET/HÖGSKOLA/ INSTITUTION
Hedersrelaterat våld, ungdomar och socialt arbete. Ett antirasistiskt och feministiskt perspektiv	7,5	Stockholms universitet, Institutionen för socialt arbete
Heder, genus och omvärld	7,5	Linköpings universitet, Genusforum, Genusvetenskap

Båda kurserna har ett uttalat nationellt och internationellt perspektiv och båda granskar också kritiskt olika forskningstraditioners förklaringar till våld i heders namn och samhällsdiskurser om våldet. Båda kurserna tar också upp ämnet utifrån ett feministiskt perspektiv. Kursen vid Stockholms universitet betonar dessutom vikten av ett barnperspektiv och ett antirasistiskt perspektiv medan kursen vid Linköpings universitet tar upp och problematiserar etnocentriska föreställningar om kulturella skillnader.

En av kurserna, "Risk för våld" vid Mittuniversitetet i Sundsvall, är särskilt inriktad på att introducera riskbedömning för våld i olika kontexter. Kursen har också som syfte att studenterna ska kunna omsätta denna kunskap i praktiken. Utöver risken för generellt våld fokuseras fyra områden särskilt; risk för partnervåld, stalkning, sexuellt våld och våld i heders namn. Risken för våld problematiseras dessutom utifrån olika aspekter såsom klass, kön och etnicitet.

Sammanfattning

Resultatet av kartläggningen visar att 17 olika fristående kurser med mäns våld mot kvinnor som huvudämne har etablerats på totalt tio av landets universitet och högskolor. Majoriteten av kurserna omfattade 7,5 högskolepoäng. Drygt hälften var av grundläggande karaktär och gav bred kunskap om ämnet.

Mäns våld mot kvinnor har börjat etableras som ett eget kunskapsområde och kurserna behandlade olika former av våld, våldets orsaker och konsekvenser. Flertalet kurser utgick från genusvetenskapliga teorier. Kurserna behandlade även andra teoretiska perspektiv och många av kurserna betonade att en målsättning var att lära sig ett kritiskt förhållningssätt till olika teoretiska perspektiv och till samhällsdebatten. Kurserna skulle ur denna synvinkel kunna beskrivas som mer forsknings- och teorianknutna än vad som var fallet inom de olika yrkesutbildningar som Högskoleverket undersökte år 2004.

Ungefär hälften av kurserna var inriktade på praktisk tillämpning av kunskap, som exempelvis bemötande av våldsutsatta kvinnor och barn, riskbedömningar samt olika myndigheters skyldighet och ansvar. Några av dessa kurser tog även upp frivilligorganisationers arbete med våldsutsatta kvinnor och våldsutövande män.

NCK har med denna kartläggning inlett en utbildningsinventering i Sverige gällande mäns våld mot kvinnor. Sedan år 2004, då Högskoleverket presenterade sitt regeringsuppdrag om genusperspektiv och mäns våld mot kvinnor i utbildningar, har antalet fristående kurser ökat markant på landets universitet och högskolor. NCK kommer att under 2009 undersöka hur detta har påverkat relevanta grundutbildningar. Även myndigheters utbildningsinsatser kommer att kartläggas inom ramen för undersökningen av utbildningsläget.

Referenser

Björck, Annika & Heimer, Gun (2004) Rikskvinnocentrums utbildningsverksamhet 1994-2004. Uppsala; Rikskvinnocentrum.

de los Reyes, Paulina & Mulinari, Diana (2005) Intersektionalitet – Kritiska reflektioner över (o)jämlighetens landskap. Liber.

FN (1993) Deklarationen om avskaffande av våld mot kvinnor.

Hamberger, Kevin (2007) Preparing the next generation of physicians: medical school and residency-based intimate partner violence curriculum and evaluation. *Trauma, Violence and Abuse*. 2007; 8.

Heimer, Gun & Sandberg, David red. (2008). *Våldsutsatta kvinnor – samhällets ansvar*. Lund: Studentlitteratur.

Högskoleverket (2004) Genusperspektiv och mäns våld mot kvinnor. Ett regeringsuppdrag.

Reeves, Scott & Sully, Philippa (2007) Interprofessional education for practitioners working with the survivors of violence: Exploring early and longer-term outcomes on practice. *Journal of Interprofessional Care*, August 2007; 21(4).

Regeringens proposition 1997/98:55 Kvinnofrid.

SOU 2004:21 Slag i luften. En utredning om myndigheter, mansvåld och makt.

Stenson, Kristina & Heimer, Gun (2008) Prevalence of experiences of partner violence among female health staff. Relevance to awareness and action when meeting abused women patients. *Women's Health Issues*, 18 (2008).

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	M ÅLSYFTE	INNEHÅLL	
Göteborgs universitet Mäns våld mot kvinnor Nivå/Förkunskapskrav: Avancerad. Socionomexamen eller kandidatexamen med minst 60 hp i socialt arbete samt genomförda kärnkurser på avancerad nivå i socialt arbete omfattande minst 15 hp eller motsvarande kunskaper 15 hp Kvartsfart Institutionen för socialt arbete	Studenterna ska kunna: - redogöra för och självständigt reflektera över förekomsten av, formerna för och konsekvenserna av mäns våld mot kvinnor i ett nationellt och internationellt perspektiv - visa kunskap om och på ett kritiskt och självständigt sätt analysera teoretiska perspektiv på orsaker till mäns våld mot kvinnor, på misshandels- och övergreppsrelationer samt läkande- och överlevnadsprocesser - visa kunskap om och på ett kritiskt och självständigt sätt analysera barns speciella utsatthet i relation till våld och sexuella övergrepp - visa kunskap om hedersrelaterat förtryck och samhällets värderingar och förhållningssätt till detta - i det sociala arbetet identifiera olika grupper s specifika utsatthet och kunna ge förslag till och utveckla adekvata handlingsstrategier och förhållningssätt - självständigt söka och värdera aktuell forskning om mäns våld mot kvinnor	Olika former av våld mot flickor och kvinnor, t ex sexuella trakasserier, misshandel, trafficking, våldtäkt, övergrepp mot funktionshindrade, incest och mord. Översikt teoretiska förklaringsmodeller. Kvinnors och flickors upplevelse av att vara utsatt för våld och trauma samt läkningsprocesser. Rättsprocessen och samhällets skyldigheter och ansvar. Kvinnors organisering och strategier för självhjälp och empowerment. Bemötande och professionell hjälp.	
LÄRARE	UNDERVISNING	STARTÅR	ANTAL
Universitetslärare Gästlärare Kvinnojour	Föreläsningar Seminarier Grupparbeten	ht-05 vt-06 ht-09	

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	M ÅLSYFTE	INNEHÅLL	
Högskolan i Gävle Mäns våld mot kvinnor Nivå/Förkunskapskrav: Grund 10 hp Halvfart Institutionen för pedagogik, didaktik och psykologi	- Identifiera faktorer bakom existensen av våld - Förstå våldet i ett internationellt perspektiv - Känna till mekanismer i utvecklingen av våld i en parrelation - Diskutera definitions-, teori- och metodfrågor i våldsforskning - Reaktionen och tolkningar av våldet hos mannen/kvinnan - Se konsekvenserna av våld för de utsatta, särskilt kvinnors hälsa - Förstå barns reaktioner - Orientering i samhällets interventioner för att stävja våld i relationer - Analysera hjälparens förhållningssätt och påverkan på hjälpsökande	Historisk överblick. Faktorer som ligger bakom existensen av våld och våldets utveckling i en relation, konsekvenser av att leva med våld för kvinnor och barn. Samhällets reaktioner och hjälpinsatser. Interventionsmetoder och egna förhållningssätt i mötet med våldsutsatta.	
LÄRARE	UNDERVISNING	STARTÅR	ANTAL
Universitetslärare Kvinnojour	Föreläsningar Seminarier	2005	1 gång/år

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	M ÅLSYFTE	INNEHÅLL	
Karlstads universitet Våld mot kvinnor Nivå/Förkunskapskrav: Grund 7.5 hp Halvfart Fakulteten för samhälls- och livsvetenskaper Folkhälsovetenskap	- Kunna förstå och förklara de särdrag som präglar våld mot kvinnor i nära relationer - Kunna beskriva konsekvenser av våld mot kvinnor ur ett folkhälsooperspektiv - Översiktligt kunna beskriva den genusvetenskapliga teoribildningen i relation till kön, makt och våld - Ha kännedom om stress- kris- och traumateorier - Visa färdighet i att identifiera, bemöta, stödja och stärka kvinnor som utsatts för våld i nära relationer - Värdera och diskutera myndigheters och organisationers samverkan för omhändertagande av våldsutsatta kvinnor - Ha ökat sin medvetenhet om egna värderingar och attityder vad gäller våld mot kvinnor	Olika former av våld mot kvinnor och dess konsekvenser ur ett folkhälsooperspektiv. Grundläggande introduktion till det genusvetenskapliga kunskapsområdet. Olika teoretiska förklaringsmodeller till mäns våld mot kvinnor. Stress-, kris och traumateorier. Kvinnors upplevelser av att bli utsatta för våld och trauma inklusive uppbrottsprocess och läkningsprocess. Kvinnors organisering, empowerment och strategier för självhjälp. Myndigheters och organisationers skyldigheter och ansvar samt samverkan för omhändertagande av våldsutsatta kvinnor. Våldsutsatta kvinnor i rättsprocessen. Sekundärpreventiva åtgärder för män som utsätter kvinnor för våld.	
LÄRARE	UNDERVISNING	STARTÅR	ANTAL
Universitetslärare Gästlärare Frivilligorganisationer	Föreläsningar Grupparbeten	2006	2006-2007: 2 gånger/år Från 2008: 1 gång/år

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	M ÅL/SYFTE	INNEHÅLL
Karlstads universitet Våld i nära relationer Nivå/Förkunskapskrav: Grund 77,5 hp Halvfart Fakulteten för samhälls- och livsvetenskaper, Folkhälsovetenskap	Efter avslutad kurs ska studenten - ur ett folkhälsoperspektiv kunna beskriva konsekvenser av heterosexuellt våld i nära relationer; våld i samkönade parrelationer samt våld riktat mot barn - kunna förstå våld i nära relationer i dess breda perspektiv – klass-, genus-, generations- och etnicitetsperspektiv - analysera våldet och det professionella handlandet utifrån olika perspektiv och förklaringsmodeller - ha kännedom om juridiska aspekter på våld i nära relationer - känna till och förstå barns upplevelser av att pappa slår mamma - kunna beskriva utvecklingen av barnmisshandel och känna igen orsaks mönster som kan ligga bakom barnmisshandel - kunna förstå fenomenet sexuella övergrepp mot barn och dess konsekvenser	Olika former av våld såsom våld mot kvinnor och barn samt våld i samkönade parrelationer och dess konsekvenser ur ett folkhälsoperspektiv. Hedersrelaterat våld. Våld mot kvinnor med funktionshinder. Mäns våld mot missbrukande kvinnor. Våld i nära relationer ur ett klass-, genus-, generations-, och etnicitetsperspektiv. Juridiska aspekter på våld i nära relationer. Barns upplevelser av våld mot mamma. Kunskaper om och olika professioners erfarenhet av sexuella övergrepp mot barn. Kroppslig bestraffning av barn/barnmisshandel och viktiga bakgrundsfaktorer. Interventioner för att förmå män sluta använda våld mot kvinnor och barn. Interventioner till stöd för barn som upplever mäns våld mot kvinnor.
LÄRARE	UNDERVISNING	STARTÅR
Föreläsningar Grupparbete	2008	ANTAL

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	M ÅL/SYFTE	INNEHÅLL
Lunds universitet Våld, genus och kultur Nivå/Förkunskapskrav: Grund 15 hp Etnologiska institutionen	Kunskap och förståelse: - uppvisa grundläggande kunskaper i genusperspektiv på och genusanalys av våldsutövning - kunna använda genus och kultur som analytiska begrepp Färdighet och förmåga: - kunna genomföra en vetenskaplig analys och i tal och skrift presentera egna och andras forskningsresultat - kritiskt kunna förhålla sig till vetenskapliga skrifter Värderingsförmåga och förhållningssätt: - kunna upptäcka, beskriva och problematisera våldsutövning i ett genus- och kulturperspektiv	Behandlar våldsutövning i dagens svenska samhälle med historiska utblickar. Problematiserar skilda former av våld i termer av genus och kultur såsom misshandel, sexualiserat våld, våld mot barn, hedersrelaterat våld och gängvåld. Empirisk inblick i olika våldformer: Genusaspekten tar upp frågor om relationen mellan våld, kön och makt utifrån olika könsteoretiska angreppssätt. Kulturaspekten berör frågor om identitet, etnicitet, kontinuitet och förändring samt kulturella processer. Kursen har en stark anknytning till aktuell debatt och politik. Delkurs1. Begrepp och perspektiv i analys av våldsutövning 7,5 hp. Delkurs 2. Fördjupning och eget arbete 7,5 hp.
LÄRARE	UNDERVISNING	STARTÅR
Föreläsningar Gruppdiskussioner	2007	ANTAL
		1 gång/år

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	MÅL/SYFTE	INNEHÅLL	
Lunds universitet Violence, gender and culture - a global survey Nivå/Förkunskapskrav: Grund 7.5 hp Etnologiska institutionen	Kunskap och förståelse: - kunna redovisa grundläggande kunskaper i genusperspektiv på våldsutövning - kunna problematisera våldsutövning i en kulturell och samhällelig kontext Färdighet och förmåga: - kunna genomföra en enklare vetenskaplig analys och i tal och skrift presentera egna och andras forskningsresultat - kunna inta ett kritiskt förhållningssätt till vetenskapliga skrifter Värderingsförmåga och förhållningssätt: - kunna redogöra för innebörden i FN:s "Declaration on the elimination of violence against women", samt hur den tolkas i olika samhällen och av olika grupper	Våldsutövning i ett globalt perspektiv. Skilda former av våld problematiseras i termer av genus och kultur såsom misshandel, sexualiserat våld, våld mot barn, hedersrelaterat våld och gängvåld. Kursen har stark anknytning till aktuell samhällsdebatt.	
LÄRARE	UNDERVISNING	STARTÅR	ANTAL
Föreläsningar Seminarier Gruppövningar	2008	1 gång/år	

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	M ÅL/SYFTE	INNEHÅLL
Linköpings universitet Våld, kön och makt Nivå/Förkunskapskrav: Grund 7,5 hp Halvfart Genusforum, Genusvetenskap	Kursens syfte är att: - utifrån aktuella genusteorier belysa våld, makt och kön i olika historiska och kulturella konfigurationer - utveckla förmågan till såväl konkret analys som teoretisk diskussion av problemställningar kring kön och makt - relationen mellan genusordningar, makt och våld samt frågor om sammanhang och förändring diskuteras under kursens gång utifrån aktuell litteratur Studenten ska kunna: - översiktligt beskriva, diskutera och problematisera kulturella föreställningar om kön samt redogöra för huvuddragen i genusvetenskaplig teoribildning - beskriva och problematisera begreppen våld, kön och makt utifrån olika genusteorier - ha kännedom om några teoretiska förklaringsmodeller och skilda sätt att se på sexualiserat våld samt kunna jämföra och reflektera över kön och våld utifrån - förmåga att reflektera över kön och våld utifrån faktorer som makt och motståndsperspektiv - redogöra för grunddrag i centrala queerteoretiska frågeställningar kopplade till våld och makt - delta aktivt i seminariediskussioner och genomföra kortare muntliga presentationer samt ha utvecklat förmåga till analytiskt och kritiskt resonemang såväl i muntlig som skriftlig framställning	Grundläggande introduktion till det genusvetenskapliga kunskapsområdet. Behandlar såväl sociala, som kulturella och historiska aspekter av våld, kön och makt. Under kursens gång granskas kritiskt, analyseras och problematiseras olika teorier, föreställningar och rådande ståndpunkter i samhället. Sexualiserat våld, dvs misshandel, våldtäkt, sexuella övergrepp på barn, prostitution och våldspornografi är ett centralt inslag under kursen. Genom den teoretiska och empiriska genomgången får studenten en förståelse för samhälleliga företeelser som leder till ett strukturellt förtryck kopplat till kön. Stor tonvikt läggs på kritiskt tänkande och diskussion. Vid två olika under kursen givna seminarietillfällen fördjupar den studerande sig i något valt problemområde som uppkommit under genomgången och redovisar detta inför de övriga deltagarna. En skriftlig examination sker som ett avslutande moment vilken avser att tillsammans med seminarietillfällena täcka de ovan beskrivna målområdena.
LÄRARE Universitetslärare Gästlärare	UNDE RYSNING Föreläsningar, seminarier, gruppdiskussioner, presentationer, kontinuerlig textinläsning, redovisning av uppgifter	STARTÅR 2007 ANTAL

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	MÅL/SYFTE	INNEHÅLL
Linköpings universitet Heder, genus och omvärld Nivå/Förkunskapskrav: Grund 7,5 hp Halvfart Genusforum, Genusvetenskap	Studera ska kunna: - uppvisa bred kunskap om heder genom litteratur med empiriska nedslag i olika länder och världsdelar - visa kunskap om arbete mot hedersrelaterat våld nationellt och internationellt, innefattande nationella myndigheter, NGO:s och internationella samarbetsorgan som FN - kritiskt granska hur heder och hedersrelaterat våld förklaras och förstås inom olika forskningstraditioner, inom myndigheter, hjälp- och policyarbete, media samt vilka konsekvenser det får för utvecklandet av olika problemlösningar - problematisera heder och hedersrelaterat våld med hjälp av genus- och feministiska perspektiv - delta aktivt i seminariediskussioner och genomföra kortare muntliga presentationer samt ha utvecklat en viss förmåga till analytisk och kritiskt resonemang i såväl muntlig som skriftlig framställning	Ger grundläggande introduktion till hedersfrågor som genusstrukturerade företeelser i tid och rum. Syftet är att kritiskt granska och problematisera olika frågeställningar i det svenska samhället kring heder och hedersrelaterat våld genom ett brett internationellt komparativt perspektiv på dessa frågor. I kursen som helhet läggs stor tonvikt på diskussion, kritiskt tänkande och problematisering av makt, genus och etnocentriska föreställningar om kulturella skillnader.
LÄRARE	UNDERVISNING	STARTÅR
Föreläsningar, seminarier, gruppdiskussioner, presentationer, kontinuerlig textinläsning, diskussion och redovisning av uppgifter, självstudier	2008	ANTAL

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	MÅL/SYFTE	INNEHÅLL
Mälardalens högskola Makt, våld och livsvillkor Nivå/Förkunskapskurs: Grund 7.5 hp Institutionen för samhälls- och beteendevetenskap, Sociologi	Kursens syfte är att: - den studerande ska tillägna sig kunskaper om det könsteoretiska forskningsfältet kring könrelaterat våld - utföra analyser av samspelet mellan människors sociala handlande och samhällets funktionssätt - ska studenten få en ökad förståelse för hur begreppet makt kan problematiseras ur ett sociologiskt perspektiv. - det ska relateras till empiri	Behandlar våld mot kvinnor ur ett könsmaktsperspektiv. Med våld avses fysiskt, psykiskt, sexualiserat våld och hot om våld. Ansatsen med ett könsmaktsperspektiv innebär att särskild tonvikt läggs på makrelationer mellan män och kvinnor där våld studeras på ett strukturellt plan. Analyser av olika former av våldsytringar mot kvinnor med fokus på etnicitet och social klass kommer att behandlas, men även sambandet mellan våld mot kvinnor och barn belyses. Den underliggande förståelse av manligt och kvinnligt som återspeglas såväl i myndighetsutövning som i människors vardagliga handlingar analyseras.
LÄRARE	UNDERVISNING	STARTÅR
	Föreläsningar Gruppdiskussioner Litteraturseminarier	2005
LÄRARE	ANTAL	

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	MÅL/SYFTE	INNEHÅLL
Mittuniversitetet, Sundsvall Risk för våld Nivå/Förkunskapskrav: Grund 7,5 hp Institutionen för hälsovetenskap, omvärdnad	Kursens syfte är att: - introducera riskbedömning för våld i olika kontexter som bygger på vetenskaplig grund och aktuell forskning - kunskaperna skall kunna omsättas i praktiken för att studenten skall förstå vikten av en god riskbedömning för att kunna göra en fungerande riskhantering Efter avslutad kurs skall studenten på en grundläggande nivå kunna: - värdera och reflektera över att målet med all riskbedömning är prevention - beskriva de teorier som ligger till grund för att bedöma risk för våld - problematisera risk för våld utifrån olika aspekter så som kön, klass och etnicitet - beskriva olika riskbedömningsmetoder och instrument - tillämpa kunskaperna vid deltagande i en riskbedömning gjord utifrån strukturerade riskbedömningsmetoder	Innehållet i kursen fokuserar på riskbedömning inom fyra olika områden utöver generellt våld, nämligen risk för partnervåld, stalkning, sexuellt våld och hedersrelaterat våld. En introduktion med historik och rättssystemet behandlas. Grundläggande teorierna bakom risk för våld och de riskfaktorer som finns, där psykopati har en framträdande roll behandlas. Innehåll är uppbyggt enligt följande: - Generellt våld, psykopati och sexuellt våld, 3 hp - Partnervåld 1,5 hp - Stalkning, 1,5 hp - Hedersrelaterat våld, 1,5 hp
LÄRARE	UNDERVISNING	STARTÅR
	vt-08	ANTAL

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	M ÅL/SYFTE	INNEHÅLL
Stockholms universitet Hedersrelaterat våld, ungdomar och socialt arbete. Ett antirasistiskt och feministiskt perspektiv Nivå/Förkunskapskrav: Avancerad, fil.kand, minst 90 p i socialt arbete eller i relevanta ämnen 7,5 hp Halvfart Institutionen för socialt arbete	Efter att ha genomfört kursen förväntas studenten kunna: - redogöra för olika teoriers beskrivningar av hederskulturers värdegrunder och logik - tolka flickors och pojkers villkor, livssituation och erfarenheter betraktade ur såväl ett barnperspektiv, ett feministiskt perspektiv som ett antirasistiskt perspektiv - analysera och rekonstruera ungdomars villkor och livssituation i vad som kan tolkas vara ett hederskulturellt sammanhang - kritiskt granska rådande fackterminologi och begrepp ur den ungas perspektiv	Centrala begrepp samt teorier med feministiska samt antirasistiska perspektiv. Hederskulturella ytringar i ett globalt perspektiv, FN:s dokumentation om förekomst, forskning som berör förekomst och utbredning, samt FN:s ställningstagande mot brott i hederns namn. Diskurser i Sverige och Norden kring hederskulturella ytringar och våld i hederns namn. Tolkningar av flickors och pojkers beteenden, livssituationer och villkor utifrån teorier om hederskulturers värdegrund och logik. Perspektiv som möjliggör igenkänning av hederskulturella sammanhang, samt problematisering av dessa perspektiv utifrån alternativa tolkningar. Förhållandet mellan samhällsvärderingar, inomprofessionella normer och personliga erfarenheter. Problematisering av det sociala arbetet i mötet med flickor och pojkar som kan tolkas ha en hederskulturell problematik.
LÄRARE	UNDERVISNING	STARTÅR
Universitetslärare Gästföreläsare	Föreläsningar Seminarier	1 gång/år
	ht-06	ANTAL

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	M ÅL/SYFTE	INNEHÅLL	
Stockholms universitet Kvinnohandel - historiskt, ekonomiskt och politiskt under 200 år Nivå/Förkunskapskrav: Avancerad, 30 högskolepoäng 7,5 hp Ekonomisk-historiska institutionen	Efter genomgången kurs ska studenten kunna: - definiera och presentera kvinnohandel i allmänhet och prostitution och trafficking i synnerhet i ett svenskt och ett globalt perspektiv för en längre historisk period - redogöra för och jämföra olika feministiska teorier kring handel med kvinnor och prostitution - analysera olika länders politiska syn på prostitution och kvinnohandel - genomföra en självständig analys, både skriftligt och muntligt av kvinnohandel och prostitution utifrån de perspektiv som behandlats på kursen	Makt, kön och ekonomi i allmänhet i Sverige, Asien och Latinamerika över ett längre historiskt tidsperspektiv. Kvinnohandel, trafficking och prostitution under 200 år. Etnicitet och nationalitet inom prostitutionen. Olikheter i länders politik, lagstiftning och FN:s policy kring prostitution. Utbud och efterfrågan inom kvinnohandel i ett ekonomiskt perspektiv Olika feministiska teorier gällande prostitution och trafficking på den globala marknaden.	
LÄRARE	UNDERVISNING	STARTÅR	ANTAL
Universitetslärare	Föreläsningar Seminarier	hc-07	

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	M ÅL/SYFTE	INNEHÅLL	
Uppsala universitet Kön, makt och våld Nivå/Förkunskapskrav: Avancerad 7.5 hp Institutionen för kulturanthropologi och etnologi, Etnologi och Historia	Syftar till att utifrån aktuella köns-/genusteorier belysa temat kön, makt och våld i olika historiska och kulturella kontexter. Deltagarna förväntas efter fullgjord kurs: - ha tillägnat sig kunskap om relationerna mellan kön, makt och våld på olika empiriska fält i det förflutna och i samtiden - ha tillägnat sig kunskap om olika teoretiska angreppssätt i humanistisk forskning om kön, makt och våld - ha utvecklat sin förmåga att självständigt diskutera både teoretiska och empiriska frågor som rör relationerna mellan kön, makt och våld i det förflutna och i samtiden - ha utvecklat sin förmåga att självständigt problematisera frågor inom kursens område och redovisa detta skriftligt	Ger insikt i olika empiriska fält i det förflutna och i samtiden samt presenterar olika köns-/genusteoretiska angreppssätt. Relationen mellan könskonstruktioner, makt och våld samt frågor om kontinuitet och förändring diskuteras utifrån aktuell litteratur och debattartiklar.	
LÄRARE	UNDERVISNING	STARTÅR	ANTAL
Universitetslärare Gästföreläsare	Föreläsningar Seminarier Laborationer Handledning	ht-03	1 gång/år

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	MÅL/SYFTE	INNEHÅLL	
Uppsala universitet Våld mot kvinnor Nivå/Förkunskapskrav: Grund 7,5 hp Halvfart Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK, i samverkan med Institutionen för kvinnors och barns hälsa	Kursen avser att ge grundläggande kunskaper i ämnet mäns våld mot kvinnor ur ett tvärvetenskapligt perspektiv. Ämnet mäns våld mot kvinnor behandlas ur ett jämställdhetsperspektiv, utifrån internationella överenskommelser och mänskliga rättigheter: Deltagarna ska också öka sin medvetenhet om egna värderingar och attityder till mäns våld mot kvinnor. Studenterna ska efter genomgången kurs - ha erhållit god insikt i och förståelse för de grundläggande orsakerna till mäns våld mot kvinnor. - ha erhållit god insikt i och förståelse för livssituationen för våldsutsatta kvinnor och barn som upplever våld. - ha god kunskap om samhällets ansvar för att motverka mäns våld mot kvinnor. - kunna reflektera kring sina egna värderingar och attityder till mäns våld mot kvinnor.	Mäns våld mot kvinnor ur ett tvärvetenskapligt perspektiv, centrala begrepp. Sexualitet ur ett historiskt genusperspektiv. Mäns våld mot kvinnor i nära relationer - kännetecken, dynamik och effekter. Berörda myndigheters olika ansvarsområden. Attityder och värderingar kring våldsproblematiken.	
LÄRARE	UNDERVISNING	STARTÅR	ANTAL
Universitetsanställda Gästföreläsare	Föreläsningar Gruppdiskussioner Seminarier	2001	1 gång/år 2009: 2 ggr/år

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	MÅL/SYFTE	INNEHÅLL
Växjö universitet Kön och våld i nära relationer Nivå/Förkunskapskrav: Grund 15 hp Institutionen för humaniora, Historia	Studenterna ska ha: - tillägnat sig vetenskapliga redskap för att kunna analysera olika tolkningar och synsätt i debatt och nyhetsrapporteringar kring våld i nära relationer - utvecklat en förståelse kring skilda teorier i ämnet samt tillägnat sig kunskaper om kön och våld ur ett historiskt perspektiv - ha uppövat färdighet att aktivt och självständigt delta i en kritisk vetenskaplig och samhällelig dialog kring våld i nära relationer - förmåga att korrekt använda svenska språket i tal och skrift	Mot bakgrund av samtidens uppmärksammade av våld i nära relationer, framför allt mot kvinnor och barn samt hedersrelaterat våld, problematiserar kursen de lagar och kulturella mönster som format och formar villkoren för detta våld, samt belyser moderna teoribildningar på området. Centralt är att koppla forskningsrådets framväxt och fortsatta utveckling till inflytandet från olika vetenskapliga discipliner som samhällets ideologiska, politiska och kulturella sfärer.
LÄRARE	UNDERVISNING	STARTÅR
	Föreläsningar Seminarier Gruppvövningar	2007 Inställd p g a för få sökande
		ANTAL

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	M ÅL/SYFTE	INNE HÅLL
Högskolan i Gävle Sexualiserat våld, prostitution och trafficking Nivå/Förkunskapskrav: Grund 7.5 hp Halvfart Institutionen för värdvetenskap och sociologi, Sociologi	Studenten ska ha grundläggande kunskaper om: - de faktorer som bidrar till förekomsten och vidmakthållandet av sexualiserat våld, prostitution och trafficking av kvinnor och flickor i ett feministiskt, historiskt och globalt perspektiv. - lagstiftningens och politikens betydelse för förekomsten/förhindrandet av dessa fenomen. Färdighet och förmåga att: - diskutera och problematisera grundläggande teorier och förreställningar kring sexualiserat våld, prostitution och trafficking. - redogöra för den sexualpolitiska utvecklingen i Sverige i ett internationellt perspektiv.	Teoretiska och empiriska ståndpunkter kring sexualiserat våld, prostitution och trafficking. Marknadsekonomiska perspektiv på kroppen och könet. Globaliseringsprocessen och kommersialiseringen av kroppen. Historiska och samtida effekter av sexualpolitiska åtgärder som t ex kriminaliseringen av köp av sexuella tjänster och skärpningen av straffet för våldtäkt.
LÄRARE	UNDERVISNING	STARTÅR
	2-3 undervisningstillfällen Videokonferens	2007
		ANTAL

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	M ÅL/SYFTE	INNEHÅLL
Mittuniversitetet Sundsvall Våld i nära relationer Nivå/Förkunskapskrav: Grund 7,5 hp Institutionen för hälsovetenskap, Folkhälsovetenskap	Efter genomförd kurs ska studenten kunna: - beskriva omfattningen av våld och olika former av våld - beskriva och förstå konsekvenser av våld för individen och samhället - förstå hur samhällsstrukturer, organisationer och individers beteende interagerar och påverkar våldsnivån i ett samhälle - reflektera över vilken betydelse olika förklaringsmodeller till våld har för åtgärdsplanering på olika nivåer - förstå hur bemötande av utsatta kvinnor och barn påverkas av strukturer på organisations- och samhällsnivå - beskriva omfattningen av våld och olika former av våld - beskriva metoder för hur man kan bemöta och stödja kvinnor och barn som utsatts för våld - tillämpa kunskaper om våld i en plan för ett förändringsarbete i en organisation	Olika former av våld som kan drabba kvinnor och barn och dess konsekvenser ur ett folkhälsoerspektiv. Statistik om våld i nära relationer. Teoretiska modeller och kunskaper om strukturer på samhällsnivå för att förstå våldets bakomliggande orsaker. Teorier om konstruktioner av kön som medverkar till våld i nära relationer. Teoretiska modellers betydelse för hur handlingsplaner.
LÄRARE	UNDE RVISNING	STARTÅR
	2005	ANTAL

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	INNEHÅLL
Göteborgs universitet Kvinnor i utsatta livssituationer – ett genusperspektiv 7,5 hp Institutionen för socialt arbete	Kursen innehåller tre delar. I den första delen presenteras och diskuteras olika viktiga begrepp inom feminism och genusteori. Här ges den teoretiska basen för fortsatt kursinnehåll. Den andra delen berör kvinnors allmänna livsvillkor och positioner i samhället. Ett klass-, generations- och etnicitetsperspektiv tillämpas på områden som arbete, relationer och föräldraskap. Den tredje delen handlar om att tillämpa ett genusperspektiv på kvinnor i utsatta livssituationer och i socialt arbete med dessa kvinnor.
Göteborgs universitet Feministisk sociologi, grundläggande perspektiv. 15 hp	I kursen behandlas könsföreläsnings-, mansforskning och queerteori. Centrala begrepp är kön, femininitet och maskulinitet, könsföreläsnings-, sexualitet och sexualiserat våld. Kursen är en övning och en tillämpning av teorier på konkreta samhällsförhållanden där kön och sexualitet har betydelse. Exempel på samhällsförhållanden som behandlas är privatlivets intimsfär, familjebildning, relationen mellan familj, sexualitet och arbetet samt sexuellt våld. Kön som social kategori diskuteras i relation till andra sociologiska kategorier såsom klass, etnicitet, sexualitet och generation.
Göteborgs universitet Utagerande och utsatta män och deras livssituationer 7,5 hp Institutionen för socialt arbete	Mansforskningen är på samma sätt som kvinnoforskningen en tvärvetenskaplig disciplin. Detta innebär att studenterna på denna kurs får bekanta sig med historiska, kulturella, sociologiska, psykologiska och juridiska perspektiv för att närma sig kunskaperna om män och maskuliniteter. Viktiga teman är: - maskulinitet i historien, bland annat den manliga gråtens idéhistoria - utvecklingstendenser inom könsteorier, från könsrollsperspektiv till synen på mångfald inom könen - förhållandet mellan kvinnoforskning och mansforskning - aktuella teorier och perspektiv inom köns- och mansforskning, bland annat om homosocialitet, hegemonisk maskulinitet, och intersektionalitet - tillämpning av mans- och könsforskning i förståelsen av män i allmänhet och utagerande och utsatta manliga klienter i synnerhet Ett viktigt tema handlar om kursdeltagarnas utveckling av ett reflekterande och nyanserat förhållningssätt till köns- och genusperspektiv framför allt inom den professionella verksamheten.

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	INNEHÅLL
Göteborgs universitet Trafficking – (il)legal handel med människor och kulturföremål 15 hp Halvfart Globala studier; Göteborgs universitet och Världsmuseet	Olika former av trafficking – handel som i ett eller flera led inbegriper illegal verksamhet och som resulterar i exploatering av människor och kultur. Fokus ligger på (il)legal handel med kulturföremål och människor för sexuella ändamål. En utgångspunkt är att handeln med kulturföremål respektive människor har sin grund i globala asymmetriska maktrelationer, men som bör bedömas olika ur ett moraliskt perspektiv. Under kursen behandlas bland annat följande frågeställningar: - Vilka är orsakerna till handeln? Hur uppstår/skapas utbud och efterfrågan? - Vilka aktörer och handlingar i kedjan säljare, mellanhand och köpare betraktas som legala/illegala respektive socialt accepterade/socialt stigmatiserade? I vems ögon? - Hur kan och bör handeln begränsas? - Hur skapas samhällets "bild" och förståelse av handeln? - Vilka röster dominerar i debatten kring handeln?
Högskolan i Dalarna Sex- och samlevnadsundervisningen i ett lärandeperspektiv 15 hp Hälsa och samhälle	Delkurs 1 - diskutera evolutionära aspekter på människans sexualitet - redogöra för den psykosociala utvecklingen från barn till vuxen - diskutera samhällets syn på pornografi och sexualiserat våld Delkurs 2 - diskutera det didaktiska värdet av olika metoder för undervisningen såsom forumspel och värderingsövningar - diskutera problem och möjligheter vid samlevnadsundervisning i heterogena grupper - analysera litteratur och relatera tolkningar av innehållet till relevant vetenskaplig litteratur
Högskolan i Gävle Pornografins historia och roll i samhället 7,5 hp Halvfart Institutionen för vårdvetenskap och sociologi, Sociologi	- När och varför kom pornografin till? - Vilken roll har pornografin spelat/spelar i samhället utifrån ett historiskt, kulturellt, genus och maktperspektiv? - Kan pornografin upphöra att existera? - Hur används pornografin i litteratur, konst, film och underhållningsindustri? - Vilken betydelse har pornografin ur ett ekonomiskt perspektiv?
Högskolan i Kalmar Våld i vården (inställd vt 2008 pga för få sökande) 7,5 hp Halvfart Human-vetenskapliga institutionen	Teorier, begrepp och definitioner avseende våld i olika kontexter; t ex inom vård- och omsorg av t ex äldre, barn, kvinnor och funktionshindrade. Kursen behandlar våld i nära relationer och belyser våld utifrån den utsattas, förövarens och vittnens perspektiv. Kursen tar även upp kulturens betydelse.

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	INNEHÅLL
Högskolan i Gävle Drabbad av brott – kriminologiska perspektiv 7,5 hp Distanskurs vt 2009 Institutionen för vårdvetenskap och sociologi, Sociologi	Utifrån ett feministiskt perspektiv diskuterar kursen kvinnans/ brottsoffrets roll och förövarens roll. Med hjälp av sociologiska och socialpsykologiska teorier ger kursen en ökad kunskap om hur rollerna som offer/förövare uppfattas av individer och grupper. Frågor om våldtäkt, våld i hemmet (mot barn och vuxna), hedersrelaterat våld, hatvåldsbrott diskuteras. I kursen studeras också medias betydelse för vår skiftande föreställning av vad som är brott, och det ställs även frågor som "vad är vi rädda för?" och "hur förändras vår moral?".
Högskolan i Kristianstad Familje- och föräldrapsykologi samt Rättspsykologi (Delkurs 3 Våld ur ett familjeperspektiv) 20hp Psykologi	Delkursen erbjuder kunskaper om aggression och våld i nära relationer, särskilt mot barn och kvinnor. Kursen behandlar orsaker till våld i nära relation och dess konsekvenser för samtliga, barn såväl som vuxna. Delkursen belyser även frågor kring den viktimerade familjen, t ex sekundär traumatisering genom anhörigas lidande när en familjemedlem drabbas av våld. Särskild vikt läggs vid formuleringen av empiriskt testbara frågeställningar kring orsakssamband vad gäller aggression i familjen.
Högskolan i Kristianstad Prostitutionens historia ht 2009 3 hp Institutionen för humaniora och samhällsvetenskap, historia	Kursplan ej fastställd.
Högskolan i Kristianstad Rättspsykologi (delkurs 3, Våld ur ett familjeperspektiv) 20 hp Psykologi	Delkursen erbjuder kunskaper om aggression och våld i nära relationer, särskilt mot barn och kvinnor. Kursen behandlar orsaker till våld i nära relation och dess konsekvenser för samtliga, barn såväl som vuxna. Delkursen belyser även frågor kring den viktimerade familjen, t ex sekundär traumatisering genom anhörigas lidande när en familjemedlem drabbas av våld. Särskild vikt läggs vid formuleringen av empiriskt testbara frågeställningar kring orsakssamband vad gäller aggression i familjen.
Högskolan i Skövde Att vara tonårsflicka i Sverige på 2000-talet 7,5 hp halvfart Folkhälsovetenskap	Kursen kommer att arbeta utifrån fem teman: - kriminalitet - våldtäkt och incest - hedersrelaterat våld och förtryck - psykisk ohälsa, ätstörningar och självskaðebeteende - internet - sexualitet

UNIVERSITET/HÖGSKOLA/KURS	INNEHÅLL
Linköpings universitet Barnmisshandel och sexuella övergrepp 7,5 hp Institutionen för Klinisk och Experimentell medicin,Vård (IKE)	Kursen utgör en multidisciplinär vidareutbildning med fördjupade studier av barnmisshandel och sexuella övergrepp mot barn i ett tvärvetenskapligt perspektiv.
Luleå Tekniska Universitet Sexualitet, kropp och kön 7,5 hp Genusvetenskap	Kursen belyser begreppen sexualitet och kropp och deras innebörder ur ett genus- och könsteoretiskt perspektiv med fokus på könsmaktsrelationer. Kursen innefattar fem olika moment där den studerande under de två första lär sig identifiera, beskriva, diskutera och analysera konstruktioner av kön, kropp och sexualitet ur ett historiskt perspektiv. Under det tredje momentet introduceras queerteori och den studerande lär sig beskriva diskutera och analysera heteronormativitet. Vid det fjärde momentet behandlas kroppen ur ett politiskt perspektiv och den studerande lär sig då att identifiera, beskriva, diskutera och analysera centrala aspekter av genus, makt och våld.
Malmö högskola Sexualiseringen av de offentliga rummen 7,5 hp Halvfart Internationell Migration och Etniska Relationer, Genusvetenskap	Kursen har tre ingångar: rättsvetenskap, mediastudier och urbanstudier. I kursen vävs dessa tre ingångar samman till en helhet kring olika teman. Studenterna introduceras till hur olika frågor behandlats inom media, juridik och planering rörande t ex reklam, pornografi (sexualitet, erotik), prostitution, tryckfrihet, hedersmord och "rädslans geografi". Samtida och historiska föreställningar om kön/sexualitet (t ex våldtäkt, prostitution, heteronormativa frågor) representerade i media problematiseras i relation till den rumsliga och rättsliga offentligheten. Studenterna ska få en bild av förändringar i lagstiftning, media-användning och användande av det offentliga rummet. En teoretisk ram som omfattar individuella, strukturella och symboliska aspekter strukturerar frågeställningarna kring kön och offentliga rum. Frågor om vad som är "naturligt" och "normalt" diskuteras, liksom könsmaktordningar kopplade till "privata" och "offentliga" rum. Kön, klass och etnicitetsaspekter vävs samman i undervisningen.

NCK

Nationellt centrum för kvinnofrid | Uppsala universitet
Akademiska sjukhuset | 751 85 Uppsala
Tel: 018-611 27 93 | www.nck.uu.se

NCK-rapport 2009:3